Cofnodion Grŵp Trawsbleidiol

Cofnodion cyfarfod:

Teitl y grŵp trawsbleidiol:	Grŵp Trawsbleidiol ar Les Anifeiliaid
Dyddiad y cyfarfod:	05/12/2022
Lleoliad:	Zoom

Yn bresennol:

Enw:	**Teitl:**
Carolyn Thomas AS	Cadeirydd ac Aelod o’r Senedd dros Ogledd Cymru
Jane Dodds AS	Aelod o’r Senedd, Canolbarth a Gorllewin Cymru Cymru
Dan Rose	Swyddfa Carolyn Thomas AS
Sam Swash	Swyddfa Carolyn Thomas AS
Will Morton	Y Gynghrair yn Erbyn Chwaraeon Creulon
Billie-Jade Thomas (ysgrifenyddiaeth)	Y Gynghrair yn Erbyn Chwaraeon Creulon
Carl Lloyd	RSPCA Aberconwy
Nic de Brauwere	Redwings/Rhwydwaith Lles Anifeiliaid Cymru
Rob Simkins	Yr Ymddiriedolaeth Cŵn
Claire Wilson-Leary	Yr Ymddiriedolaeth Cŵn
Daryl Gordon	Cats Protection
Scott Fryer	Battersea
Tim Doyle	Achub Milgwn Cymru
Vanessa Waddon	Hope Rescue
Peter Hambly	Yr Ymddiriedolaeth Moch Daear
Fiona Pereira	Cymorth i Anifeiliaid
Teresa Amory	Ysbyty Adar Gŵyr
Chris Topping	Cyfiawnder i Reggie

Ymddiheuriadau:

Enw:	**Teitl:**
Sioned Nikolic	RSPCA Cymru
Mal Ingham	Yr Ymddiriedolaeth Moch Daear

Crynodeb o'r cyfarfod:

1. **Croeso & diweddariadau diweddaraf**

Croesawodd CT bawb i'r cyfarfod a diolch iddynt am ddod. Darparodd ddiweddariad o'r datblygiadau diweddaraf yn y sector ers cyfarfod diwethaf y grŵp. Mae problem barhaus ffliw adar wedi arwain at Lywodraeth Cymru (LlC) yn mynnu bod pob aderyn yn cael ei gadw dan do. Mae'r Comisiwn Elusennau wedi agor ymchwiliad i ganolfan achub yn ne Cymru. Soniodd am erlyniad diweddar unigolyn o Ogledd Cymru am droseddau lles anifeiliaid, a gafodd ei leihau yn y pen draw i ddedfryd di-garchar ar apêl. Mae'r argyfwng costau byw yn gwaethygu ac yn cael effaith ar les anifeiliaid, gydag Almost Home Dog Rescue yn amcangyfrif bod tua 20% o bobl yn rhoi'r gorau i'w hanifeiliaid anwes. Mae amseroedd enbyd ar gyfer achub anifeiliaid wedi bod yn dod i'r penawdau mewn llawer o bapurau newydd, gyda rhai canolfannau'n profi arhosiad o naw mis i dderbyn anifeiliaid. Er enghraifft, mae gan Jackson's Animal Rescue 89 o gathod a 37 o gwningod ar eu rhestr aros. Mae RSPCA yn gwario £26k yr wythnos ar lety preifat gan fod eu canolfannau mor llawn. O ganlyniad, mae pobl yn cael eu hannog i gadw eu hanifeiliaid gartref yn hytrach na'u gadael. Mae deiseb rasio milgwn Hope Rescue a lofnodwyd gan 35k+ o bobl â chefnogaeth gref ymhlith y cyhoedd ac yn y Senedd, gyda dadl a thrafodaethau gyda Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd i'w disgwyl yn y dyfodol agos.

Cytunwyd ar gofnodion y cyfarfod blaenorol

2. **Argyfwng costau byw**

Carl Lloyd (CL) – Mae RSPCA Aberconwy wedi bod yn rhedeg clinig symudol milfeddygol ers 10-15 mlynedd yng Ngogledd Cymru. Mae'r clinig yn gweithredu bedwar diwrnod yr wythnos, gan gynnig cymorthfeydd dwy awr mewn wyth lleoliad. Dechreuwyd cyflwyno opsiwn i gymunedau/pobl sy'n cael trafferth cael mynediad at filfeddygon preifat oherwydd prinder arian, problemau trafnidiaeth ac ati. Mae gan y clinig ddau filfeddyg a thîm o wirfoddolwyr ym mhob un o'r wyth lleoliad, gan weld tua 3k o anifeiliaid y flwyddyn. Fodd bynnag, mae'r clinig dan lawer o bwysau ar hyn o bryd gan eu bod wedi gweld cynnydd sylweddol yn y ceisiadau gan gleientiaid newydd pan fydd eu holl leoliadau eisoes yn llawn dair wythnos ymlaen llaw. Mae llawer o gleientiaid yn gorfod dewis rhwng biliau blaenoriaeth a thriniaeth ar gyfer eu hanifeiliaid anwes. Mae rhai hefyd yn cael trafferth cadw i fyny â thriniaethau rheolaidd a hanfodol/ataliol fel brechiadau a thriniaethau parasitiaid. Mewn un achos, bu'n rhaid rhoi cath â lwmp canseraidd yn ei chlust i gysgu oherwydd na allai ei pherchennog fforddio triniaeth. Mae diffyg cronig milfeddygon ledled y DU hefyd yn ychwanegu pwysau. Mae diogelwch bwyd yn broblem gan fod yn rhaid i bobl ddewis rhwng bwydo eu hunain neu eu hanifeiliaid anwes. Oherwydd hyn, mae canghennau'r RSPCA yng Nghymru wedi sefydlu cynllun banc bwyd peilot o'r enw Paws, People, Planet ac mae ganddo dri hwb dosbarthu ledled Cymru. Mae gwerth 60K o ddognau o fwyd wedi'u darparu hyd yma. Er nad yw cangen RSPCA Aberconwy yn derbyn

llawer o anifeiliaid, mae canghennau eraill yr RSPCA yn gwneud. Bydd y cyflwyniad hwn yn cael ei anfon ymlaen at CT i'w rannu o gwmpas. (BJT/DR i anfon o gwmpas).

Bydd Daryl Gordon (DG) yn anfon rhestr o ystadegau y mae Cats Protection wedi'u casglu (BJT/DR i'w hanfon o gwmpas). Edrychodd eu hadroddiad diweddar Cats and Their Stats (CATS), sy'n rhoi dadansoddiad blynyddol o Gymru, ar gostau byw. Mynegodd 38% o berchnogion cathod Cymru bryder sylweddol ynghylch gallu fforddio eu biliau a'u costau byw dros y 12 mis nesaf. Ar gyfer 20% o berchnogion, cost triniaeth yw'r rhwystr mwyaf iddynt fynd â'u cath/cathod at filfeddyg yn rheolaidd. Mae 18% yn poeni na fyddent yn gallu fforddio bil milfeddyg mawr fel y mae, a allai arwain at gynnydd mewn salwch difrifol mewn cathod. Yn ddiweddar, cynhaliodd y Grwpiau Lles Anifeiliaid Anwes (CAWGW) ddigwyddiad yn y Senedd a ddarparodd ychydig mwy o ystadegau. Cynhaliodd Battersea rywfaint o ddadansoddiad i dueddiadau diweddar Google a ganfu fod chwiliadau am 'fwyd ci rhad' wedi cynyddu o 480 i 1600, sy'n gynnydd o 164%.

Canfu ymchwil gan ADCH (Cymdeithas Cartrefi Cŵn a Chathod) fod 74% o berchnogion anifeiliaid anwes wedi gweld costau bwyd uwch, gyda 95% o ganolfannau yn gweld cynnydd mewn biliau milfeddygol allanol. Byddai 85% o berchnogion anifeiliaid anwes yn rhoi blaenoriaeth i anghenion eu hanifeiliaid anwes dros eu hanghenion eu hunain. Mae'n amlwg bod llawer o berchnogion anifeiliaid anwes yn cael trafferth cadw eu hanifeiliaid anwes. Ni all pobl a allai fforddio eu hanifeiliaid anwes yn gyfforddus yn flaenorol wneud hynny yn awr. Mae rhai cynlluniau wedi'u lansio fel eu Cynllun Kitty Cymunedol sy'n gweithio gyda banciau bwyd. Mae ymgyrch ar y cyd â'r RSPCA yn darparu talebau gwerth £5 fel y gall pobl osod microsglodyn ar eu hanifeiliaid anwes. Mae cymorth i berchnogion ar incwm isel wedi'i godi yn San Steffan a'r Senedd, ond nid oes unrhyw gynigion deddfwriaethol/polisi hyd yma.

Mae Rob Simkins (RS) yn ailadrodd bod y darlun yn 'llwm', gyda Dogs Trust ar hyn o bryd yn gweld cynnydd mewn trosglwyddiadau i'w dwy ganolfan yng Nghymru, gan gynnwys cynnydd o 53% yng Nghaerdydd. Mae 13% o berchnogion cŵn yn cael eu gorfodi i ddyled i ofalu am anifeiliaid anwes. Mae 46% o bobl Cymru yn cael trafferth gofalu am eu cŵn o gymharu â'r llynedd. Mae 50% o'r rhai a ymatebodd i arolwg barn diweddar yn cefnogi cymorthdalu costau milfeddyg tra bod llawer yn cefnogi torri TAW ar fwyd cŵn i leihau costau. Ni fyddai 66% yn ystyried mabwysiadu ci ar hyn o bryd, sy'n cael effaith fawr ar ganolfannau achub. Nid yw'r achosion hyn yn unigryw i Gymru ond maent yn adlewyrchu'r hyn sy'n digwydd ledled y DU. Mae cynllun banc bwyd yn cael ei dreialu gan Dogs Trust ond nid yw yn Ne Cymru eto, er eu bod yn gweithio gyda FareShare ac Ymddiriedolaeth Trussell i gefnogi perchnogion cŵn yng Nghymru. Mae ganddynt hefyd eu Hope Project sy'n canolbwyntio ar dargedu tai a digartrefedd i gefnogi perchnogion cŵn sy'n profi/mewn perygl o ddigartrefedd. Yn 2021, derbyniodd y tîm sy'n rhedeg Hope Project 59 o alwadau ond maent bellach yn derbyn 1k+. Gan fod cymaint o gŵn â phroblemau ymddygiad yn dod trwy eu canolfannau, mae eu Hysgol Gŵn ar hyn o bryd yn cynnig disgownt sylweddol i geisio cadw cŵn mewn cartrefi cariadus. Darperir yr ysgol hon yn eu canolfannau ac ar-lein. Mae eu galwad presennol i weithredu wedi'i dargedu'n bennaf at Lywodraeth y DU, gan alw am ddileu TAW ar fwyd anifeiliaid anwes a meddyginiaethau.

Mae CT yn sôn y gallai pobl fod yn cael trafferth fforddio yswiriant.

Mae Nic de Brauwere (NdB) yn eistedd ar y Cyngor Cenedlaethol Lles Ceffylau sy'n poeni am yr hyn sydd ar y gorwel yn hytrach na nawr. Mae perchnogion ceffylau yn gyfarwydd â rhybuddion am gostau cynyddol. Nododd bod costau cynyddol yn tueddu i effeithio ar anifeiliaid anwes llai yn gyntaf, megis yn ystod argyfwng ariannol 2009 pan aeth gwerth ceffylau pobl i lawr. Fodd bynnag, gwellodd prisiau ceffylau yn ystod y pandemig. Costau cynyddol fydd y prif fygythiad i berchnogion ceffylau – tra bod llawer o bobl yn trefnu gwair yn ystod misoedd yr haf, mae'n debygol y bydd llawer yn ceisio bwydo gwair rhatach ceffylau yn y

dyfodol agos. Mae'r sector ceffylau yn disgwyl i'r argyfwng waethygu'r flwyddyn nesaf, yn hytrach na'i fod yn fater cyfredol. Mae ceffylau yn wynebu argyfwng gordewdra ar hyn o bryd.

Tra bod Cymdeithas Ceffylau Prydain yn cynnal clinigau sbaddu, mae'n anodd atal bridwyr anghyfrifol rhag bridio ceffylau.

3. **Rhentu gydag anifeiliaid anwes**

Mae Sam Swash (SS) yn crybwyll y ddeiseb a greodd yn galw am waharddiadau cyffredinol ar anifeiliaid anwes mewn eiddo rhent yng Nghymru. Fodd bynnag, mae'r Gweinidog yn camddeall y broblem ac ar hyn o bryd yn cymharu rhwng Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU. Mae'r Gweinidog hefyd yn defnyddio telerau presennol Deddf Defnyddwyr 2015 fel rheswm i beidio â gweithredu – ond ni ellir disgwyl i'r rhan fwyaf o denantiaid wybod na deall y gyfraith hon. Er bod Llywodraeth Cymru yn bwriadu galw ar Lywodraeth y DU i wahardd hysbysebion sy'n datgan 'dim anifeiliaid anwes', mae'r Gweinidog wedi diystyru gwaharddiad cyffredinol ar gymalau dim anifeiliaid anwes ac mae'n ymddangos ei fod yn camddeall y geiriad a ddefnyddir yn y ddeiseb. Mae'n meddwl y byddai'r Gweinidog yn gweld sut mae hyn yn effeithio ar bobl o gymorth.

Soniodd Jane Dodds (JD) am y gwaith sy'n cael ei wneud ar rasio milgwn a pha mor effeithiol y mae wedi bod, gan arwain at gannoedd o e-byst yn cael eu hanfon at Aelodau'r Senedd. Gofynnodd a ellid gwneud yr un peth gydag anifeiliaid anwes mewn llety rhent. Gofynnodd i CT a allent gysylltu â Phlaid Cymru/Ceidwadwyr Cymru i gael dadl ar y pwnc hwn yn y Senedd i gael ymateb gan y Gweinidog. Mae'r Gweinidog wedi dweud wrth CT nad yw'n broblem fawr a bod gan bobl yr opsiwn o dalu mwy o flaendal i'w rentu gydag anifail anwes yma, lle nad ydynt yn Lloegr. Soniodd am ddadl berthnasol a gyflwynwyd gan Luke Fletcher AS ychydig fisoedd yn ôl.

Dywedodd Scott Fryer (SF) fod anifeiliaid anwes mewn tai yn broblem fawr i Battersea. Yn 2017, canfu'r elusen mai materion yn ymwneud â chadw anifeiliaid anwes mewn llety oedd yr ail reswm mwyaf cyffredin dros drosglwyddo anifeiliaid iddynt. Maent wedi gweithio gyda chymdeithasau tai yn y gorffennol ac yn awr yn edrych ar y sector rhentu preifat, gan ganolbwyntio ar fanteision iechyd corfforol/meddwl anifeiliaid anwes.
Mae anifeiliaid anwes yn arbed £2.5 biliwn y flwyddyn i'r GIG. Canfu bod yr ymgynghoriad ar Ddeddf Rhentu Cartrefi (Cymru) yn gyfyngol iawn ac nad yw anifeiliaid anwes yn cael eu cydnabod yn y ddeddfwriaeth newydd hon. Ar Zoopla, dim ond 7% o landlordiaid sy'n datgan bod eu heiddo'n gyfeillgar i anifeiliaid anwes, gyda dim ond 28k o eiddo sy'n gyfeillgar i anifeiliaid anwes ar gael ledled y DU. Er nad ydynt yn galw am shifft llwyr gan nad yw pob eiddo yn addas ar gyfer anifeiliaid anwes, maent yn gofyn am ragdybiaeth statudol o blaid perchnogaeth anifeiliaid anwes i ail-addasu'r balans. O ran y Ddeddf Rhentu (Cartrefi), nid oes unrhyw ganllawiau cadarn ynghylch sut y dylai polisi anifeiliaid anwes edrych a beth yw 'seiliau rhesymol', ac nid oes ychwaith unrhyw ganllawiau ar faint o flaendal y dylai perchnogion anifeiliaid anwes ei dalu. Gellid cymhwyso'r dull tenantiaeth enghreifftiol yn Lloegr i Gymru. Mae gan Battersea, Dogs Trust a'r RSPCA bolisïau enghreifftiol ar gael, ond nid yw tenantiaid yn ymwybodol o'u hawliau. Mae canllawiau ar anifeiliaid anwes yn y Ddeddf Defnyddwyr wedi'u tynnu'n ôl. Byddai canllawiau statudol a pholisi newydd yn helpu sgyrsiau. Mae'r Alban wedi ymgynghori ar hawl statudol i anifeiliaid anwes.

O ran y Papur Gwyn perthnasol ar gyfer Lloegr, nid yw Llywodraeth y DU yn mynd i newid faint o flaendal y gellir ei godi. Ar hyn o bryd mae Battersea yn gweithio ar ddewisiadau eraill fel y gallai mwy o eiddo fod yn gyfeillgar i anifeiliaid anwes. Mae yswiriant difrod anifeiliaid anwes ychwanegol dewisol yn boblogaidd gyda Llywodraeth y DU a'r diwydiant rhentu. Mae llawer o sefydliadau lles anifeiliaid ar hyn o bryd yn edrych ar ymarferoldeb hyn drwy dasglu.

Soniodd CT am gyfarfod pwyllgor tai sydd ar ddod y bydd hi'n ei fynychu, a gofynnodd i SF e-bostio manylion penodol ati i sôn amdanynt yn ystod hynny. Mae SF yn cytuno ac yn crybwyll Street Vet ar gyfer perchnogion anifeiliaid anwes digartref

– cynllun hostel achrededig i alluogi mwy i fod yn gyfeillgar i anifeiliaid anwes. Bydd yn anfon mwy o wybodaeth at CT.

Mae RS hefyd yn awyddus i weithio ar hyn a bydd yn cysylltu â CT. Mae DR yn awgrymu ysgrifennu at y Gweinidog.

4. Rasio milgwn

Rhoddodd Tim Doyle (TD) drosolwg o ddatblygiadau diweddar yn Valley Greyhounds yn Ystrad Mynach. Y trac yw'r unig un sydd ar ôl yng Nghymru ac nid yw'n cael ei reoleiddio ac mae'n annibynnol. Mae cais wedi'i wneud iddo gael ei gofrestru gyda Bwrdd Milgwn Prydain Fawr (GBGB). Pe bai hyn yn digwydd, byddai nifer y cŵn dros ben yn cynyddu gan y byddai rasys lluosog yr wythnos yn hytrach nag un ras yr wythnos. Cymerwyd camau sylweddol gan gefnogwyr i wrthod cais cynllunio i sicrhau fod y trac yn cydymffurfio â safonau GBGB. Gan fod y cais o ansawdd gwael, fe'i gwrthodwyd er nad yw'n glir a oedd pryderon am les anifeiliaid ymhlith y rhesymau pam. Roedd ateb blaenorol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn rhestru'r potensial ar gyfer gwelliannau i les anifeiliaid drwy GBGB fel ystyriaeth, felly mae Achub Milgwn Cymru (GRW) yn galw am eglurder. Mae ail gais cynllunio wedi'i gyflwyno. Er na ellir cario gwrthwynebiadau o'r cais cyntaf drosodd, gellid eu gwrthod ar yr un sail.

Mae ymgyrch newydd wedi'i lansio gan GWR, Hope Rescue, RSPCA, Dogs Trust a Blue Cross. Mae llawer o AS bellach o blaid diwedd graddol i rasio milgwn yng Nghymru. Mae Pwyllgor Deisebau'r Senedd wedi clywed llawer o dystiolaeth, a disgwylir adroddiad ganddynt yn fuan. Mae'r sector yn edrych i sicrhau bod y posibilrwydd o waharddiad yn parhau i fod ar y bwrdd. Gan fod angen llawer o seilwaith ar gyfer rasio milgwn, ni ellir ei wthio i gael ei gynnal yn anghyfreithlon fel yr awgrymwyd yn flaenorol gan rai. Mae'r sector yn ceisio adeiladu data mwy strwythuredig ar anafiadau/marwolaethau ac yn ceisio casglu mwy o ddata ar y sector bridio hefyd. Mae erthygl a adolygwyd gan gymheiriaid ar y gweill ar hyn o bryd.

Soniodd VW am y pwysau sylweddol sydd ar y diwydiant achub – byddai GBGB yn meddiannu Valley Greyhounds yn ychwanegu mwy o bwysau ac yn cynyddu nifer y cŵn dros ben yng Nghymru.

Mae CT yn galw am i ffeithiau fod yn barod cyn y ddadl ar ddeiseb Hope Rescue.

Mae VW eisiau i Lywodraeth Cymru ystyried gwaharddiad yn ogystal â rheoleiddio. Yng Nghymru, byddai'n haws cyflwyno gwaharddiad gan mai dim ond un trac sydd gennym. Byddai diwedd graddol i rasio milgwn yn cynnwys atal unrhyw ehangu ar y trac yn Ystrad Mynach. Mae aelod cabinet lleol yng Nghaerffili wedi ysgrifennu at y Gweinidog, mae cynghorwyr lleol Plaid a Llafur wedi datgan cefnogaeth hefyd. Mae llawer o Aelodau o'r Senedd ac Aelodau Seneddol hefyd wedi lleisio eu cefnogaeth i waharddiad.

5. Bil Amaethyddiaeth (Cymru)/gwaharddiad ar faglau

Rhoddodd BJT drosolwg byr o gynnydd Bil Amaethyddiaeth (Cymru) a gyhoeddwyd ym mis Medi. Mae'n cynnwys cynnig i wahardd y defnydd o faglau a thrapiau glud, ynghyd â'r potensial i ffermwyr sy'n cadw at safonau lles anifeiliaid uwch i gael eu gwobrwyo'n ariannol. Mae Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig wedi bod yn cymryd tystiolaeth gan randdeiliaid fel y Gynghrair yn Erbyn Chwaraeon Creulon (LACS), yr RSPCA, National Anti-Snaring Campaign a Chymdeithas Milfeddygon Prydain – y mae pob un ohonynt yn cefnogi'r gwaharddiadau arfaethedig, a hoffent weld gwerthu, meddiant a gweithgynhyrchu'r dyfeisiau hyn yn cael eu gwahardd hefyd. Clywodd y Pwyllgor dystiolaeth hefyd gan y lobi *pro-shoot* sy'n galw am eithriad ar gyfer 'atalyddion cebl dyngarol' - rhywbeth a fyddai'n gwanhau'r gwaharddiad arfaethedig. Gofynnodd i bawb hyrwyddo'r gwaharddiad ar faglau a thrapiau glud lle gallant gan y gall anifeiliaid fferm ac anifeiliaid anwes hefyd gael eu dal ynddynt.

6. **Dedfrydu am droseddau lles anifeiliaid**

Rhoddodd Will Morton (WM) drosolwg o achos diweddar lle cafwyd unigolyn (David Thomas) yn euog o droseddau creulondeb i anifeiliaid, yn dilyn cyrch gan Heddlu Gogledd Cymru a’r RSPCA lle cafodd 34 o gŵn eu hatafaelu. Roedd yr unigolyn hwn wedi’i gael yn euog o droseddau ymladd anifeiliaid yn flaenorol ac roedd eisoes wedi’i wahardd rhag cadw cŵn am wyth mlynedd adeg ei arestio. Cafodd ddedfryd o 24 wythnos i ddechrau, ond gostyngwyd hyn ar apêl i ddedfryd ohiriedig oherwydd amgylchiadau lliniarol megis y ffaith bod ei deulu/plant yn dibynnu arno’n ariannol. Mae pryder ynglŷn â phryd y bydd telerau’r Ddeddf Lles Anifeiliaid (Dedfrydu) yn cychwyn, er bod y pwerau hyn yn dechrau cael eu defnyddio. Mae’r RSPCA wedi tynnu sylw at y defnydd newydd o ddedfrydau llymach – mewn un achos, rhoddwyd dedfryd ohiriedig o wyth mis i unigolyn am wenwyno cathod lluosog (chwe mis oedd y terfyn blaenorol). Cyhoeddwyd canllawiau wedi’u diweddaru ar gyfer Lles Anifeiliaid (Dedfrydu) ym mis Mai 2022. Dylid cyhoeddi canllawiau diffiniol yn y gwanwyn a dylent ddod i rym ddiwedd 2023. Mae LACS yn pryderu am ganllawiau drafft sy'n cynghori y dylid ystyried dedfrydau o hyd at dair blynedd ar gyfer troseddau lles anifeiliaid, yn hytrach na phump fel sydd yn y ddeddfwriaeth. Dywedodd Advocates for Animals y gellir gohirio unrhyw ddedfryd o ddwy flynedd neu lai. Roedd LACS yn siomedig gyda'r gorchymyn gwahardd cychwynnol a roddwyd i David Thomas. Hoffent weld gorchmynion gwahardd yn cael eu defnyddio'n ehangach ac maent wedi codi hyn gyda'r cyngor dedfrydu. Mae’r uchafswm dedfryd o bum mlynedd ar gyfer troseddau lles anifeiliaid drwy’r Ddeddf Lles Anifeiliaid (Dedfrydu) yn amlygu’r gwahaniaeth rhwng y rheini a throseddau anifeiliaid gwyllt. Byddai'r Gynghrair yn gefnogol i fwy o gydraddoldeb rhwng y ddau.

Hoffai NdB weld mwy o eglurder ynghylch sut mae troseddau lles anifeiliaid yn effeithio ar gymdeithas/anifeiliaid ac mae'n nodi ein bod ymhell o werthfawrogi gwir effaith troseddau lles anifeiliaid. Nododd bod amgylchiadau lliniarol, fel y digwyddodd yn achos Thomas, yn demtasiwn i farnwyr/ynadon eu defnyddio. Does dim cysondeb mewn achosion lles anifeiliaid ac mae llai o achosion yn cyrraedd llysoedd y goron nag y mae’r cyhoedd yn ddisgwyl. Mae angen i’r sector wneud mwy o ran casglu tystiolaeth broffesiynol ond mae hefyd yn fater gwleidyddol.

Mae Peter Hambly (PH) yn cefnogi cynnydd mewn dedfrydau am droseddau yn ymwneud â moch daear/bywyd gwyllt o chwe mis i bum mlynedd er mwyn rhoi mwy o adnoddau i’r heddlu. Byddai hyn hefyd yn galluogi ystadegau/adroddiadau perthnasol i gael eu casglu. Mae angen i droseddau fod yn hysbysadwy i ganiatáu ar gyfer olrhain gwell ac mae angen dedfrydau cryfach er mwyn iddynt fod yn ataliad gwirioneddol. Mae troseddau yn erbyn bywyd gwyllt/anifeiliaid hefyd yn gysylltiedig â throseddau eraill. Mae cam-drin anifeiliaid hefyd yn cael ei rannu ar sianeli cyfryngau cymdeithasol.

Mae CT yn cytuno nad yw troseddau anifeiliaid yn cael eu cymryd yn ddigon difrifol ond mae'n nodi'r pwysau ar y system gyfreithiol/ynadon. Dywedodd bod y neges anghywir yn cael ei hanfon gan fod pobl yn gwybod y byddant yn debygol o gael dedfrydau ohiriedig/cosb isel.

Y cyfarfodydd nesaf: Dydd Llun, 6 Chwefror